

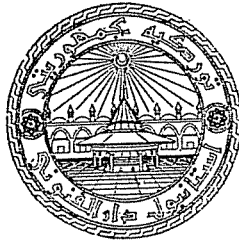
دیوبند صوبی

ایکٹھی سنہ

دار الفنون
الہیاء الاسلامیہ
کتابتیں مجموعہ

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

کانون ثانی ۱۹۲۸

استانبول — یکی مطبعہ

۱۹۲۸

اقوام اسلامیه آنوغرافیا سی تدقیقاتندن

آسیا و آنک سکزیسی [*]

بر مخلوق ذیجان اولان و مخلوقات فانیه آره سنده روحی بر فائقیته مالکیتی طولایسیله کندی کندیسنه بر موقع دیشان ویرمش بولونان بی بشرک ایلک انکشافی عجا کره ارضک هانکی جهتنده وقوع بولشیدی؟ عجا آنک مهد ظهوری حقیقتاً آسیا قطعه سنده. میدر؟ آنک اوراده بولوندیغی حقتده کی تخمینلر توالی ایده کلش اولغله برابر اوباده بر حکم قطعی ویرلمسی ایچون مقتضی اولان علائم - وبالخاصه مستحانه قیلندن اولان امارات - هنوز کافی مقدارده کشف ایدیه مه مشدر. لکن بو مخلوق مدرکک کندیسنده بشریت اوصافی انکشاف ایتدیرویده جماعت حالنده صاعه و صوله جولان سفر اجرا سنه باشلادیغی اسکی ادواردن بر مدت صوکره آسیادن دیکر بعض قطعات ارضه و علی الخصوص آسیا ایله التصاق میدیدی بولونان آوروپا قطعه سینه مهاجرت حرکاتی اجرا ایدیه کلدیکی حقتده کی تخمینات علمیه ده بر قطعیت و ثابتیت قوتی واردر. بوراده اشارت ایدیلن بشریت اوصافک انکشافاتی اوزون فاصله لر ایله وقوعه کلش و بی بشر دینیلن مخلوق فائق الحس ابتدا بهیمیت شکلندن حال وحشته کچمش، حال وحشتندن ده باربارلق وضعیته منقلب اولمش و باربارلقدن بدویته و بدویتدن مدنیته طوغری درجات ایله شد مراحل ایله مشدر. هر حالده مدنیت انسانیه نك منشأ حدوتی کره ارضک اک بویوک جزوی اولان آسیا قطعه سی بولونمشدر. ایددی، ایلک اوکجه آسیانک دیکر قطعات ارضدن بعضلرینه سکنه کوندردیکی محققدر. لکن زمان قدیمک اک بویوک مهاجرت جریانلری اک چوق آوروپا قطعه سینه طوغری وقوعه کلمشدر. فی الواقع کیت کیده آوروپادن ده آسیایه طوغری انسان آقینلری وقوعه کلش ایسه ده - تحقیق حال ایدیلنجه - بومقابل جریانک اکثریتله مهاجرین متقدمه نك رجوعندن ویا رجعتندن عبارت قالدیغی کوریلور. بناءً علی ذلك هر حالده آوروپاده معروف اولان بر چوق امتلرک اصلیت اولیه لرینی او ازمان عتیقه نك آسیادن کچره ککلش کتله لری تشکیل ایله مشنردر. بویاکی قطعه ارضی آیران جهات حدودیه بکده مشکلات مروریه عرض ایدیه جک اشکالده متکون بولونما مشدر.

قطعات جہانک مردی .

بوايکي قطعہ يي شمالدن جنوبہ طوغری آيران جہات حدودیہ شونلردر : اورال طاغلی و صولری ، بحر حزر ، قافقاسیا ، قارہ دہ کیز ، بوغازلر ، بحر سفیدک شرق طرفی اطلرلندن بعضاری . آسیای آفریقادن تفریق ایدن جہانہ کلنجہ : بونلردہ سويش قانالینک کچدیکی حوالی ، بحر احمر ، باب المندب کچیدی درلر .

آسیا ایله آمریقا آره سنده کی نقطه تقریبک صولر آلتندہ قالدینی و بوصولرک قبل تاریخ ادوارده انجماد کلی به اوغرا دینی و بوزلرک ویا باصامق طاشی حکمنده کی اطلہ جقلرک بی بشر افرادینک مرورینه خادم اولدقاری ملحوظدر . آسیا ایله آروپا آره سنده کی مهاجرت عتیقه جریانلری اکثریتله جہات شمالیہ حدودندن وقوعه ککشدر ؛ اورال طاغلی هرجهتده مانع مرور تقاطی حاوی دکلدلر .

مصدر مذہبیت و دیانت .

مهد بشریت اولماسی محتمل و مصدر مذہبیت اولدینی محقق بولونان آسیا قطعہ سی تاریخ بشریتکده منبع حدوثی اولمشدر . تعالی روحیه به ایلک میدان کسلان آسیا قطعہ سی سماوی و غیر سماوی دینہ ایکی به تفریق ایتک ایستہ دیکمز ادیان و مذاہبہ دہ مصدر الہام بولومشدر . آسیانک باشلیجه مذاہب معقولہ سی شونلردر : بودا مذہبی ، ہندو مذہبی - کہ بعضاً یا کلش اولہرق (براہمانیزم) عنوانی آلتندہ ذکر ایدیلور و حال بوکہ براہمانیزم حقیقت حالده برشعبہ در ، برطریق مذہبیہ در . بونلر آسیا خلقنک پک چوغنی دائرہ اتباعده بولوندیران مذہبلردر . الہام قدسی به استناد ایتدیریلن ادیان ایسہ موسویت ، عیسویت ، اسلامیتدر . لکن موسویت بالذات یهودیلر کی آسیا قطعہ سندن خلیجہ چکلمش و پک آز حکمی قالمشدر . عیسویت ایسہ آسیانک برچوق جہتلرندہ اسلامیتک نفوذ روحانیسی ایله قارشولاشینجہ آکاساحہ اتباع براققدہ مضطر قالمشدر . ادیان ملہمہ تک صوکنجیسی و بناء علہ شکل کاملی بولونان اسلامیت آسیادہ - ہر درلو عوارض و موانعہ رغماً - فطری قدرتیہ زمین انتشار قازانہ ککشدر . آسیانک سکز بوز میلیونہ یاقین تخمین ایدیلن سکنہ - سندن نہ قدرینک جامعہ اسلامیتہ منسوب اولدینی صحت اوزرہ کسیدریلہ مز . شو قدرکہ اوبو پوک قطعہ تک ہان ہرالکاسندہ فرصت انتشار بولمش اولان اسلامیت آسیا لردن میلیون میلیون افرادی دائرہ توحیدینہ جذب و جلب ایتمشدر . بو قطعہ اوزرندہ شمالک بحر

منجمندن جنوبک صیجاق صولی ساحلترینہ قدر اولان یرلرده ایریلی اوقاقلی احزاب مسلمینہ تصادف ایدیلور . برچوق یرلرده انتشار اسلامیت طولایسیلہ عرقت بندلری چوزیہرک قافقاسی ویا مغولی کپی شجره بشریتک مهم دالری بودینک هوای روحانیتی ایله متفذاولمش ، چینک برقاچ بوز میلیون پتپرستندن اوتوز میلیون قدری مسلماناشمش وھندک قومیتلری متباین یتمش میلیون قدری افرادی اسلامک ندای دعوتہ اجابت ایتمش و عربستان ، عراق ، عجمستان ، آسیای صغری ، قافقاسیا ، افغانستان ، تورکستان کپی بویوک آسیا الککاری یاتماماً ویا اکثریت مرتبہسندہ وصف اسلامی کسب ایلمش وروس اورتودوقسلفی کنیسانسک بطنلرجه سورن موانع مزعجہ و مستبدہسنہ رغماً سربیانک بر قسمی دخی اسلامک کلمہ شہادتتی زبان تقدیسہ آلمشدر . آسیانک جنوب شرقی جهتلرندہ کائن اولوب طبیعت موضعیہ طولایسیلہ بوقطعہنک اجزای منفکہسندن تلقی ایدیلن صوماطرا و جاوا کپی بویوک بویوک آطہلرده دخی اسلامیت بدرجہ فائقہدہ مظهر اتباع اولمشدر .

آسیانک رسمتی .

مساحه سطحیہ اعتباریہ آسیا قطعہسی آوروپادن دورت بوچوق دفعہداھا بویوک صاییلور . شرقہ و غربہ طوغری نہایتسز صورتدہ امتداد ایدن و (پلاطو) دینیلن خطط ارضیہ بہ مالک اولان بوقطعہنک مرتفع اووالرندن بعضلری آوروپانک الک یوکسک طاغی اولان (Mont Blanc) (مون بلان) کذروهسندن بیک مترو داھا یوکسک حوالی بی حاویدرلر [۰] آسیانک وسطندن و مثلاً پامیر حوالیسندن باشلا یارق ہم شرقہ ہم دہہ غربہ طوغری امتداد ایدن (پلاطو) لرک شرقہ کیدن سلسلہسی تیبی ، شرقی تورکستانی ، غوبی چولینی و شمالی مغولستانی و سائرہ بی احتوا ایدر و غربہ کیدن سلسلہسی ایسہ - اسم جغرافی و تاریخیسی ایله - ایرانی [۰۰] کردستانی ، آسیای صغرای محتوی بولونور و بونک بر اوجی جنوبہ طوغری عراقک دوز اووالرینی وداھا ایلریدہ عربستانک چوللی اراضیسی تشکیل ایدر . جنوبدن شرقہ طوغری اولوق اوزرہ هندستاندن چینہ قدر تمتد واورمانلرہ

[۰] مون بلاک الک یوکسک نقطہسی (۴۰۳۰) مترو اولوق اوزرہ مقیددر .

[۰۰] اسکی جغرافیا تقسیماتجہ ایران خطہسی ماورای حرزک برقمسی و بلوچستان ایله افغانستانک بعض حوالیسی و کردستانی احتوا ایتک لازم کلور . برتعضوسیایسی بولونان شیمدیکی ایرانہ «عجمستان» دیک داھا زیادہ معین برتوصیف اولہ بیلورسہدہ ایران جدید خلقنجه بوتعبیرک سوء تفہم تولیدایدہ بیلمسندن اجتناباً «عجمستان» تعبیری لسان تحریر مردن چیقارلمش کیدر .

مستور سلسلہ جبال موجوددر۔ ینہ بوقطعہ ارضك اوصاف میزہ سندن بولونمق اوزره آنك احتوا ابتدکی واسع خطه لر - شرقدن غربه اولمق اعتباریله - برطاقم بولملى منطقه لره انقسام ایله مشلدر۔ بولملى منطقه لر منجمد سواحل شمالیه دن ، (توندرا) دینیلن آغا جسز دوز و بوزلی اووالردن ، جنوبه طوغری امتداد ایدن نهایتسز ایستلردن ، داهاجنوبده اورمانلق قطعات کبی عوارض طبیعیہ دن عبارتدر ۔

(عروق انسان) عنوانلی برائرمؤانی اولان (هه دون) نام ذات بوکتابنده دیرکه :
 « بوکی جغرافی اشکالك اوصافندن بولونمق اوزره هر برقسمنده ساکن اولان بی بشر حزبی بعینه طرز حیات سورمکده و چوق کره عین عرقیتدن بولونمقده در . »

کره ارضك بوتون قطعاتنك اوچده برینی تشکیل ایده جك قدر وسعتلی ساحه سطحیه یه مالک اولان آسیا قطعہ سی مقدار سکنه اعتباریله نسبتسز و آهنگسز صورتده انقسام ایتمشدر ۔ طبیعت اقلیمیہ نك مرحمتسز تأثیراتی و دریغ انعام ایتمه سی - اورته آسیانك و سیریانك - بو بونك انسان کتله لردن خیلی تجردینی موجب اولمشدر ۔ کثافت نفوس آنجق جنوبه و جنوب شرقیه طوغری کیتدکجه آرتار ۔ اروپا قطعہ سی آسیانك شمال غریبیدن و آفریقا قطعہ سی آنك جنوب غریبیدن صارقش ایکی قولی کبی کورینورلر ۔ آسیا خریطه سی اوزرنده شمال شرقی منتهاسنده کی بهرنك ساحلندن طوتوبده جنوب غربی منتهاسنده کی برنقطه یه و مثلاً عربستانك باب المنذب کچیدینه باقان برنقطه سنه قدر کوزمزی کزدیررسه ک مسافده کی عظمتی آکلارز ؛ بونی آلی بیک بش یوز میلی متجاوز تخمین ایدرلر ۔ کذلک ، مثلاً ازمیردن باشلا یوبده اقصای شرقده کائن برچین بلده سنه فرضا - شائعهایه و یا داهاجنوبده (ماله ییا - شبه جزیره سنك منتهاسنده کی سینغاپور شهری موقعه - قدر اطاره نظر ایدر ایسه ک بوده بیکلرجه میل مسافه بی حاوی حوالی آسیائی بی احتوا ایتمش کورینور ۔ آسیانك عظمت وسعتنه مثال اوله رق کوسته ریله بیله جك شیلردن بریسی ده سیریا خطه سنك احتوا ابتدکی مساحه سطحیه در ۔ سیریا اراضیسی غربده اورال حوالیسندن باشلا یه رق شمال شرقیده بهرنك بوغازی سواحلنه قدر امتداد ایدن بیتمز توکنمز قوری و صوغوق اووالری کندی حدود استیعابی داخلنده بولوندرلر ۔ جاذبه لی بر ماوا ی انسان اولمقدن زیاده اکثر جهاتده بیابانندن عبارت قالان بو خطه وسیعه بوتون آسیا قطعہ سنك ربعنه یاقین مساحه ارضیه بی احتوا ایدر ۔

دنیاك الك يوكسك ذروه سنی حاوی اولان بویوك آسیا طاغلرندن یعنی همالایا حوالیسندن اعتباراً باشلیجه آسیا مملکتلرینه ده خریطه اوزرنده صره سیله بر کره کوز کز دیره لم. ایشته نیت ، چین ، هندوچین ، سیام ، برمانیا ، ماورای بحر جزر ، غربی آسیا ، اورته آسیا ، سیریا ، مانجوریا ، قوره ؛ آسیایه منسوب بویوك اظه لرده باشقه جه داخل حساب ایذلك لازم کلور . اظه لریله بر لکده بوتون آسیانك مساحه سطحیه سی اون بدی میلیون میل مربعنه یاقین تخمین ایذیلور . بونك آلتی بوچوق میلیون میل مربعی - واسع اورته آسیا ایله سیریا قطعه لرینه مالکیتندن طولایي - غیر آسیائی بر دولته یعنی روسیه یه وایکی میلیون قدر میل مربعی ده هندستان خطه عظیمه سنه مالک بولونان - وینه غیر آسیائی اولان - انکلتزه یه عاندر . الك بویوك آسیائی بر دولت اولان چینك احتوا ایله دیکی بر ، دورت میلیون اوچ یوز بیك میل مربعی قدردر . آسیاده واسع اراضی استملاک ایذن دیگر غیر آسیائی دولتلر شونلردر :

هندوچین طرفلرنده ایکی یوز الی بیك میل مربعی حوالی یی استملاک ایذن فرانسه ، شس یوز سکسان کسور بیك میل مربعی مساحه سطحیه یی حاوی جاوا . و صوماطرا کی بویوك آسیا اظه لرینه مالک اولان هولاندا ، فیلیپین اظه لرینی تحت تصرفه طوتان آمریکا حکومات متحده سی . [*]

مقدار رانواع نفوس .

بوتون آسیا نفوسی سکز یوز یکر می میلیون قدر تخمین ایذیلور که بونك نلندن زیاده سی و بعضلرنجه دورت یوز میلیون مقداری چینلدر . آسیا قطعه سی و آنك سکنه سی مختلف عنوانلر آئنده انقسام ایذیریلور . بر قوله کوره شو صورت اساسیه ده تقسیم اجرا ایذلك لازم کلور :

(۱) شالیون (نوردیق) که بونك بعض سرینتیلری اورته آسیایه طوغری کیمشلردر و بلکه آنك اوقاق بر کته سی شمال شرقینك اقصانده بولونورلر . چاپونیا اظه لرینك شمالنده کی (یه زو) اظه سنده بوخلق بقایاسی قالمشدر که بوده (أینو) دیبه معروفدر .

[*] عصر لرجه ایسیانك تحت تحکمنده قالمش اولان بو اظه لری ۱۸۹۸ ده اسپانیا ایله اولان موفقیتلی بر حرب نتیجه سیله آمریکا آلمش ایذی . بو اظه لر خاقی آره سنده وصف اسلامیت خیل منتشردر .

(۲) جبالیه (آلین) دینلین قسم بشریت که برچوق تفرعات عرقیهسی واردر .
 (۳) اصغری تعبیر غیر معنی ایله یاد ایدیلن بویوک احزاب بشریت که بونک هر بر جزوئی ده متعدد قوللره ایریلور .

(۴) سیاهی جنسندن اولان ناس که متجرد حاللرده وعشیرت صورتنده جنوب شرقینک اقالیم خاره سنده بولونور . بوتقسیمک احتوا ایتدیکی توصیقلر افرادی جامع واعیارینی مانع کورونمز لر .

فرانسزجه (آنتروپولوژی) قاموسنده ایسه آسیا قطعهسی بی بشر احزابنه مکان اولوق اعتباریله اوج بویوک منطقهیه انقسام ایتدیلمشدر که بونلرده شمالی ، وسطی ، جنوبی دییه توصیف اولومشلردر . قسم شمالی باشدن باشه سیر یادن عبارت قالیور که بونده (اورال آلتای) نامی ویرمک ایسته نیلن لهجه لره متکلم احزاب بشر ساکن صاییلور؛ بونده ایکی قسمه ایریلور :

برنجی قسمده ساموئیدلر ، یوراکلر ، قاماسینلر ، جووخیلر ؟

ایکنجی قسمده اوستیاقلر ، فووغوللر ، فینلاندا خلقنک برشعبهسی داخل ظن ایدیلور . اورتیه منطقه کلنجه : بونده اورتیه آسیا یابالیرینی ، تپتی ، آمور نهری حوالیسنی ، قوره یی ، جینی احتوا ایدر ؛ چا پونیا دخی بووسطی قسمدن فرض ایدیلور . بو قسمده کی بشر حزبلری دخی ایکی یه ایریلور که برنجیسنده - لسان اعتبارنجه - آوروپا علماسی طرفندن «تورکی» اطلاق ایدیلن طاقهلر ، تانارلر ، اویغورلر ، یاقوتلر ، قیرغیزلر ، اوز بکلر ، تورکمنلر ، غرب تورکلری وایکنجیسنده مغول نامی آلتنده کلن مختلف طوائف در میان اولونور . جنوبی منطقه لره کلنجه : بونده هندستان و - عنوان جغرافیسی وجهله - ایران ، آسیای صغری ، سوریه ، عربستان سکنهسی داخل عد اولونور لر .

بووجه تقسیمدهده مهمیتلر ومغلقیتلر کوزه چارپیور .

اوقسقورد دارالقوننی جسمانی آنتروپولوژی معلمی (دادلی باکستون) نام ذاتک «آسیا خلقلری» عنوانلی کتابنه کوره ایسه آسیاده کی طوائف بشریه نیک ساکن اولدقلری اولکالر شونلردر : غربی آسیا ، هندستان ، چین ، چا پونیا ، جنوب شرقی آسیا (که بونده محیط کبیرک آسیا قطعهسه یاقین اولان جزایری ادخال ایدلمشدر .) بومؤائف بعده غربی آسیایی «بویوک ایران پلاطوسی» نامی آلتنده افغانستان ، بلوچستان ایله عجمستان اولوق اوزره اوچه انقسام ایتدیرر . بویوک پلاطو حوضه سنک بر سلسلهسی کوردستان

و آناطولی جانبدن سوریه و عراق و عربستان جهانه طوغری امتداد ایدیور . بشده بر جزوی پلاطودن مرکب اولان بوقسمده کائن پلاطولرک آره سنده کی وادیلر ناس کتله لرینک انکشافانه مساعد اولان برلدر . آسیانک کوبکنده کائن (پامیر) خطه سندن شرقه طوغری امتداد ایدن دیگر بریوکسک پلاطولر سلسله سی داها واردر که کیده کیده نهایتسز افقلری بولونان ده کیزه طالیورلر و کنیش زروه لری ایله برچوق آطه لر تشکیل ایدیورلر که آسیایه منسوب عد ایدیلن بوجزایر سکنه سی اک زیاده « مونغولی » اصلیتنه علائم اتسایه عرض ایدیورلر .

جنوره دارالفنونی آنتروپولوژی معلمی (اوژن پیتار) نام ذات « عرق و تاریخ » عنوانی کتابنک آسیا عرقلری حقنده کی بحثنده آسیا تاریخی وجوده کترین امتلری ایکیه تفریق ایدیور واسکی امتلردن اولمق اوزره قدیم ایرانیلری ، میدیالیلری ، آثوریلری ، کلدانیلری ، چینیلری ، هندیلری ذکر ایدیور و متأخر امتلر آره سنده باشلیجه عربلری ، تاتارلری ، تورکلری ، چاپویالیلری کوسته ریور .

طوالع اقوام .

آسیا تاریخنده کلوب کچن امتلرک طوالعی پک مختلف صورتده تجلی ایتمشدر . حیات سیاسی و ملی لری ابد مدت دینه جک قدر قوی کورینن ایمپراطورلقلر بوقطعه اوزرنده ظهور ایتشلر و فقط بر مدت معینه مروردن صوکره صحفه موجودیتدن زائل اولوب کیتمشلدر . بشریتک انقلابات سیاسی سنده مشاهده ایدلش اولان بو حال فوران و زواله ، بو حال طلوع و رجوعه اک بویوک مثالی « مونغولی » اصلیتدن انشعاب ایتش اولان بعض احزاب بشرک جولانی حیاتی عرض ایدر . بونلر دور ازمان ایله وقوعه کلن تحولات اقلیمی نیک مجبر اولان ساقه لری طولانیسیله یا مهاجرت شکلنده محیط اصلیلردن تباعد ایتشلر و ممالک بعیده به قدر صوقولشلر و یا فتوحات مقصدیه اوکی اوزاق خطه لرده اسفار حربیه اجرانسه کیریشمشلردی . ضبط ممالک خصوصنده کی غایه لری دورلو دورلو مظالم ایله تظاهر ایتش و باشقه عرقیتلره منسوب اولان افراد بشر آره سنده آقین ، چاپول ، غارت اجرانسی کی تجاوازدن عبارت قالمشدر .

شیمدی آسیاده کی بویوک بشریت کتله لرینک اشکال عرقیتلری ایله وضعیت تمکنیه لرینه عمومیت وجهه برباقلم . غربدن باشلا یارق نصف شرقی به طوغری اماله نظر تدقیق ایدلم .

عرقیت نقطه نظرندن آسیانک الكچوق علاقہ یی دعوت ایدن قسمی آنک غرب جہتیدر ؛ چونکہ نصف غربینک آوروپاہ و آفریقایہ اتصالندن [*] طولایی عرقیت خصوصاً ستندہ بک چوق تماسلر و اختلاطلر وقوعه کلشدر . برده آسیا ایله آوروپاہ متعلق بعض عرقی مسائل برندن آیریلماز . بومتجاور اولان جہتیندن یکدیگرینہ مهاجرت جریانلری وقوع بولہ کئش اولدیغنی مؤرخین قدیمہ قید ایتمشدر . علی الخصوص آسیای صغرانک غرب طرفلری اوکی متقابل ناس آقینلرینہ زیادہ سیلہ صحنہ اولہ کلدیکندن اورادہ اعصار قدیمہ دن بری خیلی عرقیت اختلاطلری وقوع بولمشدر . ہر حالہ آسیا قطعہ سی کندیسہ ملاصق اولان مذکور ایکی قطعہ دن - مهاجرت جہتیلہ - متأثر اولمقدن زیادہ آنلرہ اجرای تأثیر ایلمشدر . نصف غربینک جنوبہ طوغری کیدن جہاتی - کہ عراق ، سورہ ، جزیرۃ العرب کبی یرلری احتوا ایدر - ازمان عتیقہدہ خفیجہ آجیق رنگلی دہریلی و یوکسک کلہلی مختلف خلق کتله لرینک مقری بولومش اولدیغنی حالہ بالاخرہ سامیہ عرقیتندن صایلان طوائفہ مکان اولمشدر .

اورتہ آسیاہ کلنجہ : علی الاطلاق بوقسم وسیعک مختلف خلقلری آرسندہ قرابت نسلیہ یی تعیین ایتمک مشکلدز ؛ اورالردہ متصل صورتدہ آقینجیلقلر ظهور ایتمش و آقینلر یوزندن متدایاً حرکات مهاجرت و یاسیران التجا وقوعه کلشدر . بطون متأخرہدہ اک بویوک قسمی روسلرک استیلاسنہ دوشن اورتہ آسیانک وسعتلی دیارلردہ یاشایان ناس کتله لرینک اک منتشر طائفہ لرینی تورکنلرلہ قیرغیزلر تشکیل ایدر لرظن اولونور . بونلرک نسبت عرقیہ لرلی اصلاً (مونغولی) صایلمقلہ برابر (ہندو آروپائی) لہجہ لرینی استعمال ایدن احزاب بشریہ ایلہ خیلی موضعلردہ عرقیت اختلاللری حاصل ایلمشدر و مغولیکہ مختص اولان سجایا و اوصاف اصلہ تعدیلہ اوغرا مشدر .

ایرانہ دنورانیہ مناسباتی .

آسیانک نصف غربیسہ دوشن دیارلردن ایرانک خلقنک عرقیتدہ کی اصلیت ، بحث مخصوصی کلنجہ تدقیق ایدیلمشدر . بورادہ بالکز شو جہتی ذکر ایدہ لم کہ ایرانیلر قدیمدن [*] صوک دورلردہ سویش قانالی دینلن صنی صو جدولنک تشکیل ایتدیکی خط فارق معنای اتصالی رفع ایدہ سن . اولحدہ ذکر ایتدیکمز اوزرہ معنای علمی جہتندن بر نظریہ یہ کورہ بالکز سینا شبہ جزیرہ سی دکل بوتون جزیرۃ العرب بیلہ آفریقائی بروصف عرض ایدر .

بری آسیای وسطایه منسوب بر طاقم عشایر و طوائف ایله تماسه کلیورلر و بونلری کنندی ماهیت عنصریه لرینه مزج ایدیورلردی . دیگر طرفدن دخی ایرانک شمال شرقی جهتی حدودی بر طاقم آقینچی طوائفک سرورینه بویوک مانعهلر تشکیل ایده مه مشدی . وقتدن وقته ایرانه آقین ایدن تورانی طوائف - ایرانه مختص اولان حرث عرفانی ایله متأثر اوله رق - ایرانلیک وصف قومیسینی آلمشلردی . مع مافیله بونلر اهالی اصلیه یه ملحق بر عنصر اجنبی انطباعنی دائمی ویره کلمشلردی . رومالیلر ایران خلقی ایله ایلیک تماسه کلدکلیری وقتلرده بو خلقده تورانیلیک قانتک و طبایعنتک علائمی کوریلیدوردی . ایرانده قراقیلان تورانیلری عن اصل ایرانی بولونانلر کنندی مدیتلری و کنندی طریق مذهبلری واسطه سیله کنندی قومیتلرینه تقلیه اوغراشیورلردی . ایرانیلر مذهب ترویجی خصوصنده مهممک بولوندقلیری حالده اصلاً تورانه منسوب اولانلر کنندی روحانی ذهابلرینه تمسکده لاقیدی کوسته درلردی . ساسانیان دورنده ایرانده باشدن باشه انفاذ احکام ایدن ذردشت مذهبی دولتک قوای سیاسی - سنکده برواسطه سی صایلیوردی . بو مذهب ایرانده بر خیلی زمان وحدت ملیه تک معین معنویسی اولدی . بالاخره شرقی رومالیلق ساسانیان ایرانلیغی ایله ، خرسیتیان کنیساسی دخی ذردشت مذهبی ایله قارشی قارشی یه کلدکلرنده گاه بر طرف و گاه دیگر طرف آنجق قسمی موفقیتلر آله ایدوب طور یوردی . عاقبت غالب بر قوه معنویه بی حائر اولان یکی بر عنصر یعنی (امت محمد) میدان مصارعده پیدا اولش و معنوی مسابقهده دخی ابراز تفوقه باشلامش ایدی .

ایلیریده ده ذکر ایده جکمز اوزره اورته آسیایه سر یلمش بعض جماعات واردرکه آوروپالی مؤلفلر طرفندن « تورکی » تسمیه ایدیلن بو طوائفک نسبت اصلیتلری دخی مونغول کوکینه ایصال اولونورسه ده بونلر دخی هند آوروپائی ویا (آریهن) صاییلان احزاب بشریت ایله خیلی قان قاریشیدر مشلردر . بونک احزابندن اولانلر شرقدن غربه طوغری نه قدر اوزاقلاشمشلر ایسه مغوللیک سجایا و اوصافندن ده او نسبتده تجرد ایتشلردر .

نیته کیم « تورکی » طوائفک جهت شرقه دوغری سر پیلوب قالانلری - شرقلیقلری نسبتده طونغوز و یا مغول دینلن خلقک اشکال جسمانیه سنه مشابعت کوسته درلر و داها طوغریسی تامایله آنلر کی کورینورلر . واقعا بک اسکی زمانلرده بو ایکی متفرق خلقک یعنی تورک و مغول طائفه لرینک اجداد اولیه لرینک بر عرقدن چیقدیغنده شبهه یوقدر . لکن یکدیگرندن تبعاد و وقوعه بناء موضعی نفوذ فارقه لری حدوئی طولایسیله بونلر بر لرلندن تباین ایتشلر و مرور زمان ایله تمایز اوصاف آرتدقجه آیری و غیره بشریت کتله لری حاللرینی

المشردر. ینه بومناستله ذکر ایدینه بیله جکی اوزره مونغولی اصلیتدن انبعات ایتش اولدقلری تخمین اولونان اخزاب بشریه وقبیله اورتیه آسیانک غربندن آوروپایه کچمشلردر. « مغولی شمالی » دالندن چیقان و روسیهده متوطن اولان بعض جماعات ایله فینلاندا لیر و بحارلر آنلردن صاییلورلر .

استنطرا

اورته آسیاده تورکی طائفهلرندن بعضیریله قان قاریشیدیران بعض جنس خلقی (هندو آوروپائی) دییه توصیف ایدیورلر؛ عجباً بو تعبیر ایله نه مراد ایدیورلر؟ جغرافیا ، تاریخ ، علم اجناس بشر حقدیه کی بعض آنارده هندو آوروپائی ، هندو جرمانی ، آریه ن کبی تعبیرله تصادف ایدیورلر . بونلرک افاده ایتدکاری مفهوملرده عمومیت اوزره بر مغلیت حکم سورمکده در . بونلردن « هندو جرمانی » سوزینی بکده قاله آلمایلم ؛ بونی آنجق بعض آلمان علماسی بالالتزام موقع استعماله چیقارمشلر . بک شایع اولان (آریه ن) تعبیرینه کلنجه : بوده خیلی مناقشه یی موجب اولش بر سـوزدر و بعض مؤلفلر بونی منحصرأ هند و ایران لهجه لرینی افاده ایتک اوزره قوللانورلر . او حالده بزجه بوراده ملاحظه ایدیله جک تعبیر یالکز (هندو آوروپائی) ترکیبدر . آمریقانک (پرستون) دارالفنوننی علم اشتقاق معلمی (بندهر) نام ذات « هندو آوروپائی » عنوانیله یازدیغی براندره دییورکه : « حجر دورینک صوک قسمنده [*] دنیانک برجه تنده برخلق کتله سی ویا بعض خلق کتله لری یاشامش ایدی که بونلرک قوللاندا ققلری دیلدن آسیاده هند و ایران خلقلرینک لسانلری ایله آوروپاده قدیم یونانلیرک و رومالیرک و بونلردن ماعدا اسلاولرک ، سلتلرک ، جرمانلرک ، بریتانیالیرک و آمریقای شمالی و جنوبیده آوروپالی اصلیتلردن متحدث ائم جدیده نک و سائرلرینک لسانلری تولد ایتشدر . یعنی آسیانک ربع میلیون قدر افرادی احتوا ایدن بر قسم بشریتی ایله آوروپانک همان کلیسنه یاقین امتلری هند آوروپائییدن منشعب اولان لسانلرده تکلم ایتمکده درلر . » [**]

[*] حجر دورینک صوک قسمی ایچون ویریلن اسم Neolithic در . دور مذکورک ایلك قسمنده Palaeolithic دینور . قسم اوله عائد اولق اوزره آله ایدیلن آلات حجریه قابجه یونتمش چاقاق طائی کبی شیلر اولدینی حالده قسم اخیره متعلق اولان آلات حجریه آبی شکلرده جوریلش ، پارلاتش شیلردر .

[**] مستنارلی بحارلرک ، باسقرک ؛ فینلاندا لیرک لسانلردر .

اورته آسیا واقلمیمی .

بك بویوك بر خطهٔ عالم اولان اورته آسیاده كوریلن جولان طوائف یعنی آقینلر ومهاجرتلر باشلیجه تحولات اقلیمیة دن ایله ری ككشلردر . تحولات اقلیمیة ایسه جغرافی وضعیته تأثیر اتمش وجغرافی وضعیت دخی طبیعتیله اورالرده کی سکنه نك تكون تاریخیسنده مؤثر اولمشدر . اورته آسیاده کی تبدلات اقلیمیة و تحولات ارضیه نك تأثیراتی مناسبتیله آمریقالی (نولهٔ هاتینغتون) نام ذات (آسیانك نبضی) عنوانلی کتابسده (صحیفه ۸ - ۱۳) دیرکه :

« آسیای وسطی تاریخنك زبدهٔ اساسیة سی اوخطه نك صحنه اولدیغی تبدلات اقلیمیة حقنده کی وقوفدن منتظر اولان شی ایله توافق ایدر . بناءً علیه مساعد بولونان تبدلات ، رفاه وترقی دورلرینه تصادف ایلر وحال بوکه غیر مساعد تبدلات ، دوشكونلك وتناقص ایله همدور اولور . بکن ایکی بیک سنه قدر برزمان ایچنده آسیای وسطانك اکثر جهاتسده قوراقلغه طوغری بر میل متبادی مشاهد اولمشدر . اُك چوق قوراقلق حاصل اولان حوالیده ألوریشلی مرعالر و اراضی مزروعه اکیلمش مملکتك سکناملق قابلیتی آزالمشدر . قوراقلغك درجه سنده کی نسبت زیاده اولان یرلرده بیوست مزایده دهشتلی فلاکت حاله ككش وقتلقلر ، صیقینتیلر تولید اتمشدر . بوکی احوال ایسه جنك وجدالك ، مهاجرت والتجانك اسباب مؤثره سنسنددر . جنك و مهاجرتلر یوزندن خاندانلر ودولتلر سقوط اتمشدر . اورته آسیایه دوشن یاغور مقداری او قدر آزدرکه بر خیلی ابرماقلر بویوك ده کیزلره قدر جریان ایده مزلر . بناءً علیه شرفدن اعتباراً غریبه امتداد ایدن اوچ بیک میل قدر بر مسافه بی شامل اولان بوتون او خطه قابلی دهره لری حاویدر قوراقلق سببیه درکه - جای بویلری ویاغورلی یوکسك بلاطولر مستنا اولق اوزره - چوق یرده حیات نباتاندن آز اثر کوریلور . اومملکتك اونده بر قسمی بیله دائمی صورتده مسکون بولونماز . ارضك اقسام باقیه سی یا تمامیه چولدر ویا چولك حیات نباتاته معین اوله جق صورتده معدل اولان اشکالندن عبارتدر . بورالرده یازین اووالر بك صیجاق ، طاعلر صوغوق اولدیغندن دائمی تمکنه قابلیتی بولونمازلر . بوندن طولانی اورالرده خلق نهرلر بویسده کی قابل اسقا وادیلرده یاشارلر ویا کوجه به حالتده بر یردن دیکرینه طولاسهرق مالک اولدقلری حیوان سوریلرخی اوتلاته جق مرعالر آرارلر . اهل صناعتن بولونان جماعات یوق کیدر وموضعی بازارلردن ماعدا مراکز

تجاریہ دینہ جک یرلر بولونماز . دواملی صورتده زراعتده بولونہ بیله جک اہالی دم بوقدر . «

اورتہ آسیانک شمالی باشدن باشہ سیریا خطہ واسعہ سی تشکیل ایستیکی کی شرق طرفارندہده مغولستان ، مانچوریا خطہ لری کائندرلر . بوصوک ذکر اولونان ایکی الکانک صفت اسلامیه سی اہمیتسزدر . آسیانک اقضای شرقیسنده کی حوالینک اک معظم ومہمی چین الکاسیدر . چینلیر آسیا خلقنک ثلثی تشکیل ایده جک قدر کثیرالنفوسدرلر . اک اصلی وقدم اولان چینلیرک ماہیت عرقہ لری ہنوز قطعیتہ تثبت ایدیلمہ مشدر . شمالی چینلیرده تانارلقہ قرابت کورنلر واردر .

چیندہ کی صفت اسلامیه نظر تبعمزی جالب اولہ جق قدر اہمیتی حائرر وصیرہ سی کلنجہ آندن دم بحث ایدیلمہ جکدر .

اورتہ آسیانک جنوب شرقیہ مائل اولان جہتارندہ کی حوالی واسعہ بہ تورکستان اسمی ویریلورکہ بودہ باشلیجہ روسیہ تورکستانی ، چین تورکستانی دیہ - اعتباری اولہرق - ایکیہ تفریق اولونور . افغانستانک آسیای وسطایہ طوغری امتداد ایدن اجزای اراضیسنده افغان تورکستانی تسمیہ ایدنلر واردر . چین ایلہ اورتہ آسیا آرسندہ کی ممالکدن اولان تبت خطہ سی صفت اسلامیه مالک بولونمادیغندن موضوعمزدن خارج قالور .

اقضای آسیا .

آسیا قطعہ سنک بنیہ اساسیہ سندن منفک اولان چاچونیا جزایر طویلہ سی خلقی فی الواقع (مونغولی) عرقیت تمامتندن اعتبار ایدیلمورسہده مذکور قطعہ نک آنا طورراغی ایلہ اوآطہلر آرسندہ کی مسافہ بحریہ خیلی اوزوندو وچاچونیا آسیادہ کی حوالی متجاوردن کرک طبیعت جغرافیہ جہ وکرک خلقنک سجایاسنجہ وانکشافات جسمانیہ سنجہ خیلی فرقیدر . اومملکت بر وصف اسلامی بی حائر اولمادیغندن موضوعمزدن خارجندہ قالور . جنوبی آسیا ممالکندن ہندوچین وسیام کی یرلرک خلقندہ وصف اسلامی یوق کیدر . (مالہیا) شبہ جزیرہ سنہ کلنجہ : اومملکت خلقی آرسندہ مسلمانلق خیلی وسعت انتشار بولمشدر .

آسیانک بوجہت جنوبیہ سنہ یاقین اولان ایریلی اوقالی بر طاقم آطہلر واردرکہ

(مالہیا) جزائر مجتمعه سی اسمی آلتندہ ذکر اولونورلر. بو آطہلر (مالہیا) شبہ جزیرہ- سنک [*] قسماً غرق اولمش بر امتدادندن عبارت ظن اولونور.

(شرقی ایندیا) اسمیلہدہ یاد ایدیلن بو آطہلر اراضیسندن بعضیلرینک مغروقت سبیلہ یکدیگرندن افتراقلری بالنسبہ پکدہ قدیم ادوارده وقوع بولمش ظن ایدلز. مختلف بر مسئلہ اولقلہ برابرینہ کرک علم ارض و کرک علم حیات بشر Biologie اربابی بو آطہلری غربی و شرقی اولق اوزرہ ایکی بہ تفریق ایدرلر. غربی اولان قسمده کی آطہلرده ساکن اولان ناس کتلہلری انتساب عرقی جہتیلہ آسیائی صاییلورلر؛ چونکہ او طور دقلری یرلر آسیا قطعہ سنک بعض اجزاسی غرق اولمش مربوطاتندن عد اولونور. آسیا قطعہ سنک بالادہ ذکر ایدیکمز ساحہ سطحیسی مقدارندہ بو کی آطہلر داخلدرلر. بعضیسی پک بویوک اولان بوجزائر یالکز علم ارض جہتیلہ دکل ہم دہ سکنہ سنک احوال و اطوار متشابه سندن طولایی آنولوژی علمنجہدخی آسیانک تماماتندن صاییلور. او جزائر متمدنک شرقی اجزاسی دہاعتیق ادوارده وقوع کلش اولان تحولات ارضیہ صیرہ لرنده باشلی باشنہ بر قطعہ ارض تشکیل ایش اولان آسترالیا اراضیسنک انفکاک ایش اجزاسندن صاییلورلر. شرقی جہتندہ یاشایان ناس کتلہلرینک فارقہ لرندن بری دہ رنگ تنک زیادہ جہ سیاه اولماسیدر. بوندن ناشی اولق کر کدرکہ اوناس کتلہلرینک او طور دقلری آطہلرک ہیئت مجموعہ سنہ (مالہ نہ زیبا) اسمی دہ ویریلورکہ سیاه رنگلی انسانلرک او طور دقلری آطہلر معناسنہ کلور.

بروجہ بالا ذکر ایدیلن جزائرک غربہ دوشن و آسیایہ یاقین اولان جہتلرنده کی صوماطرا و باخصوص جاوا آطہلرنده نفوذ اسلامیت بویوکدر و ہر حالہ او توز میلیوندن آشاخی اولماسہ کر کدر. مع مافیہ اسلامیت جہت شرقیہ دہ کی آطہلرہ طوغری دخی توسع استعدادی کویسترمشدر. نتہ کیم پروفہ سور آر نولدک لسانمزہ (انتشار اسلام تاریخی) عنوانیلہ طرف عاجزیدن نقل ایدیلن کتابندہ بو حقیقت کوریلور.

استنظار

(مالہیا) شبہ جزیرہ سی قربندہ اولان صوماترا و جاوا کی آطہلرک آسیا قطعہ سی اجزاسندن عد اولونما سندن طولاییدرکہ بعض مؤلفلر قطعہ مذکورہ بی مہد بشریت اولہرق [*] بعض تورکچہ کتابلردہ بو شبہ جزیرہ (مالا) دینیلور؛ حال بوکہ (مالا) مالایا جزایرندن یالکز برینک اسمیدر.

تلقى ایتمک ایسته مشرردر ؛ شبه بشر وشبه نسناس بر مخلوقه منسوب صاییلان الکاسکی قافاطاسی جاواده بولونمشدر ؛ شوبله که : (دو بوا) Dubois نامنده کی هولاندالی عالم ۱۸۹۱ سنه - سنه جاوا آطه سنده کائن ترینیل - نام محله تدقیقانه بولوندینی صرده طبقات ارضیه ایچنده بعض مستحانه لره راست ککش و بولوندینی باشلیجه قیه رأسک تمثیل ابتدیکی مخلوقه Pithecanthropus Erectus اسم علمیمی طاقلمشدر . بونک معناسی مستقیم القامه مشابه بشر نسناس اولمق اوزره تعریف ایدیه بیلور . مع مافیہ بو مستحانه بی مذکور جزائر مجتمعه ده جنسی بولونان و Gibbon کیون دینیلن قویروقسمز واوزون قوللی نسناس کیره منسوب عد ایدنلرده واردر . بوجهته آسیانک مهدبشر بولوندینی نظریه سی ینه مختلف فیہ بر مسئله اوله رق قالمشدر .

مونغولی اصیلت و مغول لر .

آسیانک باشلیجه الکالرلی ایله بونلرک خلقلری حقنده عمومیت وجهله اشارنده بولوندقدن صوکره بوقطعه ده کی بی بشرک الک بویوک بر عرقیت اساسیه سنه یعنی « مونغولی » دینیلن اصیلتیه نسبتلری عطف وارجاع ایدیلن اوج مهم شعبه عرقیتک یکدیگریله اولان ارتباط نسلیتلرینک شکلنه نظر تدقیعزی چوره لم :

اول امرده شوراسنی قیدایده لم که « مونغولی » سوزی - مقدا دخی ایضاح ایدلدیکی اوزره - بر تعبیر علمی اولمشدر واعتباری صورتده برچوق آسیائی طاقه لرک منسوب بولوندقلری بی بشر کوکی معناسی افاده ایدر و بعض مؤلفر طرفدن شمالی و جنوبی اولمق اوزره بر تقسیمه تابع طوتیلور . شمالی اقبسامی میاننده مانچولر ، مغولر ، قوره لیلر ، تور کیلر ، و بر درجه قدر فینلاندالیلر ایله مجارلر ذکر ایدیلور و جنوبی قسمده چاپونیالیلر ، چینیلر هندوچینیلر ، (ماله یا) دینیلن اجزای ممالکک بعض اهالیسی - و بر قوله کوره تینیلر - داخلدرلر . لکن « مغول » دیجه یالکز اصلاً مغولستانه منسوب اولان زمرد بشریت معناسی آکلاشیلور . مقصد مزنی باشقه بر وجهله ایضاح ایدلم : « مونغولی » ایله « مغول » سوزلری آره سنده کی فرقی کوزتمک اوبابده کی قومیت ماده سنک آکلاشیلماسنه مدار اولور . تعبیرلرک برنجیسی یعنی « مونغول » پک واسع بر معنایه آینه رق مثلا بر بردن اوزاق دوشن و پک قارق کورینن چینیلر ایله تور کیلرک اساسدن منشعب اولمش اولدقلری کوکی ایهام ایدر . حال بوکه ایکنجیسی یعنی « مغول » سوزی - نسبتاً طار بر معناده اوله رق

مغولستان دیارینک خلقنه واساساً مغولستاندن اطرافه طاغیلان بعض طوائفه اطلاق اولونور . او حالده مغولستان نره سیدر ؟ علی الاطلاق مغولستان واسع بر دیاردر و حتی چین مملکتی قدر وسعتیدر . ایچ و طیش مغولستان اولمق اوزره ایکی به تفریق ایدیلور . بو خطه واسعه نك براوجی غریبه روسیه تورکستانی حدودینه قدر امتداد ایدر و دیگر او جلری ایسه شمالده طومسق حدودینه ، شمال شرقیده ماورای باقال طرفلرینه تقریبایلر و شرقده مانچوریایه و جنوبده سدجینک کجیدی یرله قدر منهی اولور .

طبیعیوندن (ده نیکر) مغولستانه منسوب اولان خلقی باشلیجه اوچه آیرر : (۱) غربی مغوللر و یا قالموقلر ، (۲) شرقی مغوللر ، (۳) بوریاتلر ؛ فقط کرک قالموقلرک و کرک بوریاتلرک قسم کلیسی مغولستان حدودینی آشوب غریبه و شماله طوغری هجرت ایتشلردر . مثلاً قالموقلرک بر قسمی آوروپا قطعنه سنه طوغری کیده رک وولغا حوالیسندنه تمکن ایتشلر و بوریاتلر سیریاده قرار قیلمشلردر .

اوستیاقلر ، آلتایلر دخی اطرافه طاغلمش مغول احزابنددرلر .

خالص مغوللرک بعض احزابی ده « مغولستان » عنوان جغرافیسی آلتنده معروف اولان دیارک شرقنه و مانچوریا حوالیسنه دخی یرلشمش بولونورلر . اک شمالی اولان آسیا حوالیسندنه عشرت حالده یاشایان مغوللره « مغولی شمالی » اسمنی ویرنلر واردر .

بوکی مغول طوائفی افراندندن چوغنی صفت اسلامیه یی اکتساب ایتمش بولونمامقده در . بعضلری ظاهر حالده مسلمان صفتنده طائمش اولسه لر بیله ینه شامانیلک کچی بر بتپرستلیکک اعتقادات باطله سندن تجرده موفق اوله مامشلردر . او حالده اقوام اسلامیه نك آنوغرافیسنه عائد اولان بر بختده بو بتپرست مغوللرک ذکر لرینه هیچده محل بولونمامق لازم کلور دییه بر سوال وارد اوله بیلور . شو قدرکه اسلامیتک علویت روحانیسی ایله اتصافدن صوکره بودینک خادم خیری و عصر لرجه مؤسسات اسلامیه نك مدافعی بولونمش اولان تورکلرک و بونلردن « تانار » نامی آلتنده معروفیت آلان قسمک اصلیلری آسیاده وقوعه کلن انشعابات عرقیه دورلردن مقدم « مونغولی » لکه نسبت ایدلیدیکی ایچون « مونغولی » کو کدن صاییلان و « مغوللر » دییه معروف اولان بالاده اسملری مذکور طوائف حقتده بعض مرتبه بیانانده بولونمق مقصده موافق دوشمشدر . مغوللر ایله تورکیلر آره سنده موجودیتی فرض ایدیلن عرقیت اصلیه هموصفلاخنه کلنجه : اول امرده شوراسی تهالکله توضیح ایدلمک لازم کلورکه تورکلک شرقدن غریبه طوغری نه قدر

اوزون مسافه لره طوغری شد مراحل ایتیش ایسه مغولی صاییلان وصف وسیجه دن ده اونسبتده تجرد ایله مش وغربی تورک لره بعض زمیره لرنده هیچ بر مغولی اثر عرقیتی بولونماشدر .

تورک احزابنک غربی قسمی آره سنده - عثمانلیلک زوالنه رغماً - حالا آوروپا محررلری طرفندن «عثمانلی تورکلری» دییه یاد ایدیلن بر تورکلر مغوللق ایله هیچ بر مناسبتی ، ارتباطی ، احتلاطی ، قان وحدتی بولونمایان بر ملتز . نسلیتلیکنک مقدراتنده آز چوق نمائلت کوریلن مغوللر ایله شرقی تورکلره کلنجه : مغولستانلیلر بر کتله مرتبته تشکیل ایتدکلری حالده «تورکی» نسلیتدن اولان افراد ناس متفرق زمیره لره آیرلمشدر . بعض جهاتده مغولی و تورکی طوائفک یگیدن احتلاطی وجوده کلش اولدیغندن اوکی ارتباط و احتلاطک وجود بولدیغی طوائفه «تورکی مغولی» اسمی ویرنلر اولمشدر . بویولده کی احتلاطک زیاده سیریاده کورولمشدر . آوروپا مؤلفلری طرفندن «تورکی» نامی آلتنده ذکر ایدیلن احزاب ناس هر حالده مغوللیکنک آنجق شمالی قسمیه رابطه اصلیت ارانه ایدرلر و بر چوغی هندو آروپائی لهجه لری قوللانان بی بشر افرادیه خیلی قان قاریشدر مشلددر . «تورکی» تسمیه ایدیلن دیگر طوائفدن هر بری جغرافی جواریتیه و تاریخنک مقتضیاتنه کوره جسماً و فکراً غیر مرتبط بولونمقده درلر . اومتفرق طوائف اترک یالکز لسان جهتیه و بعض مرتبه حرث عرفانی صورتیه نشانه وحدت عرض ایدرلر .

شیمدی بوموضوعده بزى داها یاقیندن علاقه دار ایده جک بر بحث حقنده آوروپا مدققلرندن بعضلری طرفندن سرد ایدیلن مطالعاته کوز کز دیره لم :

تورک کلکده اصلیت .

چینده سه لجه تدویساتده و تدقیقات علمیه ده بولونمش اولان انکلیز محرری پروفه سور (پارکر) چینیلرک «تاتار لرله بیک سنه لک مناسباتی» حقنده کی اثرنده دیورک :
«چین خطه سنک شمالدن اطرافه یایلمش اولان (تورکی) خلقنک اجداد اولیه سی - عشرت اسمی اولان (آهنا) عنوانی طاشیان - (هی یونغ نو) عائله لرندن مرکب زمیره ناس ایدی . چین ایمپراطوری (توبا) بو (هی یونغ نو) لرک رئیس لرندن (تسونغ) ک حدود ممالکنی چینه الحاق ایتدیکی زمان (آهنا) طائفه سندن بنس یوز قدر عائله افرادی

شمال طوائفندن (جوہن جوہن) لرك اراضيسنه قاچوب التجا ايتشلردى . بونلر برچوق بطنلر (قانسوه) شهربنك جوارنده كائن (كين شان) يعنى (آلتون طاغ) نام محلك جنوب ياما جلرني اشغال ايدوب قالمشلردى . (هي بوتغ نو) رئيسى بولونان (تيسونغ) قتل ايدلگدن صوكره آنك طائقهسى (آسنا) حزبنك اداره سنده بولونمى قبول ايتمشدى . مذكور ياما جلرده كى تپلردن برى مغفر شكندنه بولونديغندن (تورك) علم قوميسى اساساً اورادن مأخوذدر . ازمنه اخيره ده بيله بعض توركى لهجه لرنده (تورك) لفظى مغفر معناسنده اوله رق قوللانمقده در . بواهميتسز تپلرك سلسلهسى ايله مغولستانك غرب طرفلرينه دوشن آلتاي طاغلى آره سنده اسم مشابىقى بولونماسى بعض فرانسز محرر لر يى توركلك منشا اصليلرينى (غوبى) چولدن شماله دوشن يرلر اولمق اوزره كوسترمك خطاسنه دوشورمشدر . »

بروفه سور (باركه) توركى اصليتك برديشى قورت دن انبعث ايتديكى حقنده كى حرافه نك شيوعى دخى مذكور فرانسز محرر لر ينك خطالى صورتده قيد ايتمه لر ينه اسناد ايديبور .

بوز قورد ماصالى .

باركه رك بوادعاسى بزه (بوز قورد) مصلانك انواعى و جهات شيوعى حقنده برقاچ سوز سويلك فرصتى ويرر ؛ شوبله كه : اقوام ابتداءيه دن همان هر برى كندى اصليتى - حرافات شكندنه اوله رق كنديسنجه محترم ويا مقدس بر منشا عجيبه ارجاع ايدله كمشدر . كنديسنى قوردن انبعث ايتش فرض ايله مك ويا قوردى موقع احترامده طوتمق يالكلزاورته آسيانك شرقنده ظهور ايدن مغوللاره ويا اورته آسيانك بعض توركى طوائفه منحصر دكلدر . آمريكانك قرمىزى ده ريللى طوائف اصليه سندن اولوب (ايره قووا) دينلن عشيرت خلقى مياننده قوردك - وبله كده ديشى قوردك - (تونه م) صايلديغنى (تونه ميزم) حقنده مهم بر اثر يازمش اولان انكليز مؤلفى (فريزه) او اثرينك برنجى جلدنده ذكر ايديبور . (هون) لر ، مغوللر ، تانارلر حقنده كى فرانسزجه تاريخى بزه خيلى معروف اولان (دو كين) نام محرر اوديشى قورد اسطوره سنك آوروپان رجعت ايدن هونلر واسطه سيله آسيائى وسطايله ادخال ايدلمش بولونديغى ادعاسى اورته يه سوزر . روما شهربنك ابتداى تاسيسى حقنده كى ماصال بومناسبتله خاطر لائق ايجاب ايدر ؛ شوبله كه : رومولوس وره موس نامنده كى ايكلز قارداش برتكه ايچنده (تير) نهرينه آتيلدقن وبلاخره قره يه چيقارلدقن صوكره برقورد طرفندن آمنر برلمشدر !

قورد ماصالی آسیاہ ولو کہ آورو پادن کتورلمش اولسون هر حالده قورد قافاسنی آرمه
 اوجلرینه طاقق اورته آسیالی بعض اسکی تورک طائفه لرنجہ معتاد ایمش . بوايسه - ظنمز جه -
 برعلامت احترام اولمقدن زیاده قورد کبی وحشی، سرعت سیره مالک، صالدریجی بر حیوانه
 غلبه شکلنده اولمق اوزره یکتیلیکی و چویبکلکی افهام ایتسه کر کدر . هر حالده بعضاً بوز،
 بعضاً ماوی، بعضاًده بیاض اولمق اوزره توصیف ایدیلن او معهود دیشی قورد تورکی اصلیتدن
 زیاده مغوللرک منشأ لرله داهاز زیاده مناسبته دار اولمق اقتضایدر . جنکیزک نسلک ماوی بر
 قورد ایله بوز بر کییکدن انبعاث ایتدیکی حقیقه دخی بر ماصال موجوددر . بر روایتہ
 کوره تورکلرک منشأئی اولمق اوزره تخیل ایدیلن مخلوق، بر حیوان دکل (دیشی قورد)
 معناسنه کلن و (زهنا) ویا (بوورا) نامنی حائر بر قادین ایمش . هر حالده بیاض
 ویا بوز رنگلی صایبلان او قانچق قوردی تقدیس ایتمک مغوللره داهایاقیشور . اویله
 وحشی حیوانی - ادراکی برنده بولونان - تورکلر موقع تقدیسده طومازلر . بعض کیمسه لرک
 بو وحشی حیوانی بزه مال ایتمک خصوصنده کی تشبثلری مقبوحدر . تورکلک (توتومی)
 اوله ماز؛ تورک محکوم زوال اولان اشیاه، فانی اولان مخلوقاته طایبناز و هله حیواناته
 هیچده صفت تقدیس ویرمز . آنک طابندیغی آنجق کائناتک ناظم ازلی وابدیسی اولان
 رب متعالدر؛ هرشی قانیدر و خلاق الباقی اولان آنجق اودر .

تورکلک منشأئی .

(طومسن) نام دائیما رقلی مدقق شمالی مغولستاندن جریان ایدن (اورخون) نهری
 وادیسندہ کشف ایدیلن آثار عتیقه کتابه لرینی شیفره حل ایدر کبی حل وقرائته
 چالیدیشی صیرهده «تی یورق» لفظنه مصادف اولمشدر .

مؤلف (هه د دون) بالاده مذکور «انسان عرقلری» عنوانی اثرنده دیور که «تورکلرک
 ویا چینلیرک دیدکلری کبی - (توکیو) لرک آسینه ویا (آسونا) هونلرندن بر شعبه
 اولدقلری روایت ایدلمشدر . بونلر چینک غرب جهنتدن طرد ایدلداکن صوکره -
 (که بعد المیلاد ۴۳۹ تاریخ لرینه مصادف کورینور) - آلتای طاغلیری یا ماجلرندہ قرار
 قلمشلردی . بعده بو تورکلر اورته آسیاده کی کوچه به طائفه لرک باشلرینه کچهرک غربه
 طوغری متوجه اولمشلر ویزانس مرکزی ایله مناسباته کیریشمشلردی . بر مدت صوکره ده
 شرقی تورکستانی ضبط ایله مشلردی . لکن چینلیرده بو شرقی تورکلرینی تارومار ایتمشلردی .

بونک اوزرینه شرق تورکلری تاریخده اثبات هویت ایده مه یه جک صورتده اورته دن چیقمشلردی. غرب تورکلری ایسه ایران دولتنک وصایتی رد ایده جک صورتده قوتلنمشلر بونلرک برقمسی از برمدت صوکره آوروپا قطعه سی داخلنه قدر ایله ری کیتمشلردی. «ینه بومؤلفک قولنجه «تورکی دینلن قومک ماوا ای اصلیمی آسیای وسطاده بولو- نیوردی. بوقومک شرقی بر حزبی (له با) نه ری حوالیسنده متوطن بولونان یاقوتلری احتوا ایتدیکی کی تانار تسمیه ایدیلن جماعتلری ده شامل بولونور. تورکی نسللیک مرکزی زمره سی قیرغیزلری، قازاقلری، اوز بکلری و سائردهی احتوا ایلر. مع مافیله قیرغیزلر تورکی قومک خالص الدم احزابندن صایلمازلر؛ زیرا بونلرک جنونی مغوللر ایله احتلاطک محصولی بولوندقلری فرض ایدیلور. تورکی نسللیک بر غرب قولی بحر حزرک شرق طرفلرنده کی تورکمنلری احتوا ایله مش اولدینی کی دیگر بر شعبه سی ده آسیای صغرایه کیدن و اورادن آوروپا طوبراغنه کچن عثمانیلرک اجدادینی شامل بولونور.»

تورک و تانار انشعابی .

مؤلف (هد دون) بالاده التقاط ایتدی کمز فقره سنده تورکی قومک تانار دینلن جماعتلری شامل اولدینی ذکر ایدیور. بوتانارلق انشعابی حقیقده جنوره دارالقونوی (آنتروپولوژی) معلمی (اوزنه پیتار) دخی «عرق و تاریخ» عنوانی کتابنده دیورکه: «مغول لفظنده خیلی مهیمیت واردر؛ بو مهیمیت ایسه (تورکی) عشایردن بری اولان (نانا) ویا (تانار) لرک نامنی مغوللره ویا (مونغولی) کوکدن صاییلان بر چوق طائفه لره تشمیل ایتمکدن ایله ری گلشدر. تانارلرده مهیمیت ویا مغلقیت عرقیه کورونمه سی و تاریخک آنلری مغوللر ایله قاریشدینی مطالعه سی حقیقته ده کیشدیره من. انسان او باده کی تدقیقاتی تعمیق ایتدکجه تانارلرک باشلیجه «تورکی» عرقندن بولوندقلری نتیجه سنه واصل اولور. شه سز تانارلر میاننده بر خیلی مغول اوصافی کوریلور. بونلرک بورونلری، یاناق کیمکلری، کوزلری چوق کره مغوللر ککینه بکزر. لکن بو عرقی اوصاف تانارلرک اکثریتنده یوقدر و حقیقت حالده تانار جماعات مختلفه سی هم تورکی همده مغولی اوصافی ارانه ایدرلر. مع هذا تانارلق ایچنده بر خیلی صنوف ناس واردرکه بونلرک افرادینک طامارلرنده بر دامله بیله مغول قانی بولونماز. تانارلر بعضاً آره سنده یاشادقلری دیگر مسلمان طائفه - لردن ده چوق کره تفریق و تمیز ایدیله بیلورلر؛ مثلا دینداشلری اولان تورکلردن

فرقیدرلر . قولاقلری بویوک اولور ، وجودلری تورکلرک وجودلری درجه سنده قیللی اولماز . تانارلرک یوزلری داها طولغونجه اولور ویانا ق کیمیکلری داها فی رلاق بولونور و بورونلری داها باصیق اولور . تانارلرده کی جته قامتی تورکلرده کی متوسط جته قامتندن داها آشاغی بولونور . تانار قوتلرینک وجوده کتوردکلری دولتر دوام ایده مه مش اولدیغندن الیوم بر تانار حاکیتی موجود دکدر . تانارلرک آسیای غریبده ، روسیه نک شرق و جنوب جهتلرنده بالقانلرده و حتی لیتوا نیاده و تورکیا طوبراغنده احزاب متفرقه سنه تصادف ایدیلبور . « بعض محررلر تانار طائفه لرنده کی تنوعی بسیطلشدیرمک ایچون شو تصنیفی یابارلر : (۱) آلتای حزبی ، (۲) سیریا حزبی ، (۳) قافقاس حزبی ، (۴) اورویا حزبی .

تانار کیملره دینیلور ؟

شیمدی تورک جهاننده متفرق بر عنصر اولان تانارلق نه وجهله وجود بولمشدر و « تانار » کلمه سی نصل شایع اولمشدر آنی آکلایلم :

عروق بشر مؤلفی هه ددونه کوره تانار سوزی بر مغول کلمه سی اولان « تانان » دن مشتق کورینور . (تانا) ویا (تانان) ایسه جماعت متقارنه یه ویرلمش بر علم ایدی . اسکی زمانلرده « مغول » کلمه سی ایله قاریشدیریله رق قوللانیلان « تانار » لفظی بالا خره تفریق و تمیز ایدیله رک مختلف تورک طائفه لرینه اطلاق ایلمشدر . تانارلرله چینلیرک بیک سنه لک مناسباتی حقدنه کی اثر صاحبی پروفه سور (پارکهر) ه کوره تانار لفظی اسکی زمانده چینلیر وفرنکلر طرفلرندن مههم و غیر معین صورته استعمال ایدیله کلمشیدی و میلادک ایکنجی قرنندن اعتباراً بولفظ صحایف تاریخده کورولمکه باشلامشیدی . « تورک » تعبیری کبی « تانار » سوزی ده اوافق برعشیرت علمی صورتنده قوللانیلوردی . (« آنتولوژی ») عنوانلی اثر مههم مؤلفی (کین) ه کوره « تانا » ویا « تانار » لفظی مونغولی اصلیه منسوب اولان مانچولرک ویا طونغوزلرک لهجه لرندن مقتبسدر و اوقچی ویا کوچه به معنارینه کلور . نظریه سنی توضیح ایچون بو مؤلف بیانات آتیده بولونیور :

« مغوللر کبی اساساً (مونغولی) کوکدن انشعابلری فرض اولونان تانارلر جنکیز خان طرفندن بر امت واحده حاله صدوقولمشلر ایدی . جنکیزک کنیدیسی بابا جهتندن مغول و آنا جهتندن تانار ایدی . آنک اوردوسنک پیشدارلرینی اکثریتله تانارلر تشکیل

ایدیوردی . بویهجه غربه طوغری توسیع حاکمیت اولوندیجه تاتار عنصری فائق بر وضعیت کچمش ایدی . ایشته اساساً (مونغولی) کوکدن صایلان بر عشرته علم اولان (تاتار) لفظی مغوللرک غرب قولنه عنوان اولهرق کچدی . حال بوکه بوغرب زمردسنگ اسم خاصی اسکیدن بری (تورکی) ایدی . شوق قدرکه بوتورکیلر مغول احفاندندن بولونان خانلرک تحت ادارهسنده ایدیلر . قوتلی قبیچاق ایمراطورلنی پارچه لندقدن سوکره بونک اقسامی تاتار خانلری طرفلرندن اداره ایدلمکه باشلادی . ایشته بو وجهله سیریا تانارلری ، قازان تانارلری ، استراخان تانارلری ، قیریم تانارلری کچی تعبیرلر وجود بولمیشدی . حقیقت حالده ایسه بونلر جنکیز خاندانه منسوب تاتار امراسی طرفندن اداره ایدیلن (تورکی) طائفه لرک افرادی ایدیلر . بوافراد کندیلرینه (تاتار) دینلمه سنه اعتراض بیله ایدرلر و کندیلرینی و قوللاندقلى لسانی (تورکی) تسمیه ایتمک میانی کوسته ره کیشلر درر . »

خلاصه کلام : مؤلف (کین) بالاده کی فقره سنده جنکیز اوردوسی پیشدارلرینک اکثریت اوزره تاتارلردن متشکل اولدیغنی قید ایتمشدر . حال بوکه مؤلف (اوژن پتار) داها ایلری کیده رک مذکور اوردو پیشدارلرینک دکل حتی جنکیزک حرکته کتوردیکی بوتون اوردونک تاتارلردن مرکب اولدیغنی سویلیور .

هونلر ونورکلر .

مؤلف (پارکر) آروپا مذققلری ایچنده (هی یونغ نو) ایله (هون) لرا ره سنده وحدت هویت آرایانلرک سوزلرینی تأیید باینده چینلیرک کندی مملکتلرینک شالنده بولونان واسب سوار ، چیک ات آکلی ، ات سوندنن یاپیلمش ایران شاربی اولان شمالی کوچه به لره ویردکلری عنوانک آروپالیلرک ااسب سوار ، چیک ات آکلی ، ایران شاربی بولونان و آروپانک شالندن اینه رک جنوبه طوغری استیلايه قویولان کوچه به لره ویردکلری عنواندن باشقه برشی اولدیغنی فکرنده بولونور . بو مناسبتله شو نقطه یی خاطر لایه لم که تورکی عرقی (هی یونغ نو) لردن اخذ هویت ایتمشدر . (هی یونغ نو) دولت متوسعه سنی ترکیب ایتمش و اوصاف ممانه یه مالک بولومش اولان متعدد عشایره « تورکی » لفظی اطلاق ایدلمش ایدی .

بو مؤلف داها ایلهری کیده رک آوروپانک شمال طرفندن آقین ایده رک اینن کوچه به هونلرک اورالرده ظهوری (هی یونغ نو) قوتنک چینلیلر طرفندن طردندن سو کره وقوعه کلدیکنی قید ایدر . ینه بو مؤلف (هی یونغ نو) لرك و (هون) لرك یونانلیلر و ایرانلیلر ایله تماسه کلش اولان و یونان مؤرخن هیره دوت طرفندن ویریلن بر اسمه استناداً آوروپا مؤلفلری جانبندن (سی تی یه ن) تسمیه ایدیلن طائفه قدیمه ایله آنو جغرافی مناسبتلری اولدیغنی فکرنده بولونور . (هون) لرك آوروپاده کی استیلا حرکتلرینک پک وحشتکارانه اولدیغنی آوروپا مؤرخلری شدتلی بر لسان ایله قید ایده کلش لر در . لکن آتیلا استیلا سندن بونجه عصر لر سو کره آوروپالیلر طرفندن توسیع مدنیت ادعاسیله شرفده وقوعه کلن ضبط مستملکات تشبثاننده (هون) لرك حرکاتنه خیلی نظیره لر یابیش اولدیغندن نرنک مؤرخلرینک (هون) لره تخصیص وحشت ایتمه لرینک معناسی قلامش کیدر .

ایچنده تورکی اصلیه منسوب بونجه تانار بولونان مغول اوردولرینک شرفده وقوع بولان حرکات استیلا کارانه لرنده کی آثار وحشته نقل کلام ایدیلنجه بوجهتی ده بعض عرب و عجم مؤرخلری شدتلی بر لسان ایله قید ایتمش لر در . مثلاً عرب مؤرخلرندن ابن الاثیر مغول استیلا سندن بلاد اسلامیه نك اوغرادینی فلا کتلی سوزشلی بر صورتده تصویر ایتمکی صروده « کاشکی والدهم بی دنیا به کتورمه به ایدی ده بنده بو وقایی یازمق مجبوریت ایتمسند قلامش اوله ایدم » یولنده بیانانده بولومشدر . اکر ابن الاثیر والدهمی بر مدت داها سو کره دنیا به کتورمش اولسه ایدی مذکور شرقلی مسئولیلرک اسلامه کلدکن صکره مدنیت اسلامیه به ایتمش اولدقلمری بونجه بر کزیده خدمتله حیران قالوردی . مع مافیة ابن الاثیر - آناسندن طوغمازدن مقدم - جریان ایتمش اولان وقایع تاریخیه به تمامیه واقف اولمق لازم کلوردی . بو مؤرخ و بونک امثالی عرب محررلری کندی قوملرینک هدایت اسلامیه به مظهریتدن مقدم کوسته ره کلش اولدیغنی آثار وحشتک مغول ویا تانار مسئولیلرینک وحشتلرندن هیچده آشانی قلامدیغنی بیلملری لازم کلوردی . اوصاف مدنیت اکتسابنده کی معجزه قومیتدن دکل اسلامیتدن ایلهری کلشدر .

اوره آسیا نورکلری .

شیمدی بوملاحظاندن سو کره تورکلک جهاننک انقساماتی حقنده دیگر راجنی

مؤلفنك وداها طوغریسی مؤلفه سنك (اوزته آسیا) توركزری عنوانی كتابندن بر آز تفصیلات آلهلم : اسمندن ده آكلاشیلدیغی اوزره اصلاً اسلاو اولدیغی حالده انككتره نك اوقسفوردارالفنوننده تدریساتده بولونان (ژاپلیقا) نامنده کی بو قادین مذکور اثری حرب عمومینك صوكلرینه طوغری بر مقصد سیاسی ایله ترتیب ایتشدر . بز توركلرك بوتون آسیاده کی طوائف اترا کی دائرة اتحاده كتورمكه چالیشدیغمز ذهابنه بناء یازیلان بو اثرده بعض غیر وارد مطالعات بولونمقله برابر توركلك عالمی حقتنده بر چوقده معلومات مقیده مندر جدر . آنك قولتجه تورك جماعتی شرقی و غربی اولمق اوزره اول امرده ایکی به ایقسام ایدر . غربی توركلرك ا كثریسی عثمانلیتی تأسیس ایدنرك توحید ایله دككری تورك طائفه لری ایله آذربلردن تركب ایدر . شرقی تورككری ایسه ایرانی و تورانی اولمق اوزره ایکی به ایقسام ایتدیریلور . بر طاقم متفرق تورك كتله لرینك « ایرانی » عنوانی آلتنده ذكر اولونمالری احتیلاط قومیتدن و بناء عالیه جسمانی تشابهدن زیاده توركلرك ایران حرثنك نفوذنی ا كتساب ایتلرندن طولاییدر . شرقی توركلر عنوانی آلتنده توركستانك واورته آسیانك ا كترسكنه سی وحتی مغولستان ایله چینه قدر اولان یرلرده تورك لهجه لری قوللانان طوائف كلور . بونلرك عددی اون میلیونه بالغ دینلور ایسه ده بوده كلیشی كوزهل بر تخمیندن عبارتدر . روسیه ممالككك آوروپا جهتده کی یعنی قریم ، قافقاسیا وولغا کی حوالیده کی توركلرك عددی پك اضغری بر مقیاس اوزره طوتیلهرق اوچ بوچوق ایله دورت میلیون آره سنده تخمین ایدلمشدر . غربی تورك لهجه سی قونوشان آذربایجانلیلر مسیتنا اولمق اوزره بوروسیه لی توركلر لهجه جهتیه شرق توركلرینه داها یقین فرض ایدیلور .

شرقی توركلر - وضعیت سیاسی لرینه نظراً - همان كافة روسیه به تابعدرلر . آنجق بونك ایکی میلیون قدرینك چین تابعیتده اولدیغی ظن ایدیلور . شرقی توركلردن آسیانك داها شرقه دوشن یرلرنده کی طوائف اترا كه (تورانی) دینمه سی اك زیاده لسان وحدتندن طولاییدر . بونلرك بر حزبی « تاتار » عنوان مهیمی آلتنده یاد ایدیلورلر و (ایستپ) دینبان ممالككك حدودی داخلنده ، جنوبی سیرباده ، شمالی مغولستانده ، چونغار یاده بولونورلر . بونلر ایراندن دكل چیندن كلن حرث نفوذیه متأثر بولونورلر . مع هذا صوك بطلرده روسلق مفكوره سنه داها زیاده معروض قالمشدر . ینه بوراوی به كوره تورانی توركلر آره لرنده یاشادققری امتلر افرادینه یعنی روسلره ، چینلیره ، مغوللره نسبتله عددآ

غیر مهم قالورلر [*] بونلرک سیریانک جنوب غربیسی حوالیسندده یاشایانلرینک عددی یارم میلیونه آنجق بالغ اوله بیلور. حال بوکه اوحوالی وقتیلده تورک حرث قومیسنک مرکزی بولوئمش ایدی.

(تورک و تاتار) عنوانیلده ذکر ایدیلان لهجه لر جاغانایجه ، تانارجه ، تورکجه اولمق اوزره اوچه تفریق ایدلمشدر .

جاغانایجه ایله تانارجه - متعدد لهجه لره منقسم بولونمقله برابر - بربرینه تورک لهجه لرندن داها یاقیندر دینیلور . غربی تورکلر طرفندن قوللانیلان لهجه لر ده دربند تورکجه سی ، آذربایجان تورکجه سی ، قریم تورکجه سی آناتولی تورکجه سی ، روم ایلی ویا استانبول تورکجه سی دییه انقسامه تابع طوتانلر کورولمشدر .

جاغانایجه هپسندن اسکیدر و بونی (۱) اوغور ، (۲) قومان (۳) اوزبک (۴) قازان لهجه لر ایلمق اوزره تفریق ایدرلر . تانارجه تورکجه سنک لهجه لر ده (۱) قیرغیزجه (۲) باشقیرجه (۳) نوغایجه (۴) قومایجه (۵) قره چایجه (۶) قره قالدایجه (۷) مشجراججه (۸) سبریاجه اولمق اوزره برانقسامه تابع طوتلمشدر . اسکی تورک حرفلری (تمغا) دینیلن عشرت آرماسندن مقتبس فرض اولونوردی واک اسکی تورکی ده ویا اوغورجه ده یازیلان شی مشهور (قوداتقوبیلک) دینیلن و (اصول حاکمیت) ویا (وقوف مسعودانه کتابی) معنالرنده اولمق اوزره مختلف صورتده تفسیر ایدیلن اثر ظن ایدیلوردی . بواثر تقریباً هجرتک بشنجی قرنی ایچنده یوسف خاص حاجب طرفندن یازلش منظوم بر پارچه اولوب روح اسلامیتی تقدیس صدندده در . مع هذا (ینسی) حوالیسندده کشف ایدیلن اسکی تورک کتابه لر (قوداتقوبیلک) یازیسنک اک اسکی تورکی یازیس اوملادیغنی اثبات ایله مشدر . کوچمه حیاته سائق اولان احوال اقلیمیه نک اجباری و تورک قومی طوائف متفرقه - سنک مخادنت وحدته میلده کی تراخی معنادی یوزندن آسیا ایچریلرنده مهاجرت جریانلری چوقجه وقوعه کئش و بناء علیه عشایر و طوائف بعضاً بربرینه قاریشه رق احزاب متفرقه نک نام و نشانلری ده کیشه ده کیشه او بایده مغلقیت حصول بولمشدر . بو حال مغلقیتی تفهیم ایچون روسیه اداره سنده قالان تورکلرک ارباب عرفانندن مصطفی چوخایفک بر سوزنی بورایه نقل ایدلم؛

[۰] آسیا ایچلرنده کی طوائف اتراکک عددی ۱۸۹۷ و ۱۹۱۱ کی دورلرده آسیای شرقی بی روسلاشدرمی ایسته یین چاراق دورنده یاپیلان حسابنه ایتدی رلدیکندن وثوق حائر اوله نماز .

بوذات کندی هویتنی تعیین ایچون :

تورکی قومندن

قازاق امتندن

اورته اوردا (یعنی شعبه، حزب منفک) دن

قیچاق عشیرتندن

شاشلی قولندن

طورو عیقیر حزبندن

اولدیغنی سویله مشدر .

معلوم اولدیغی اوزره تورک قومی - سیریا و اقصابی شرقده کی بعض اوافق احزاب متفرقه سی مستنا اولق اوزره - اسلام ایله مشرفدر. اسلامه کلن اقوام بشر آره سننده ایسه تورک قومی درجه سننده بودینک اعلائی شاننه خادم اولمش باشقه بر قوم بولونمامش اولدیغی ادعا ایدلسه مبالغه لی برسوز سویلنمش اولماز . اوائلده نه خریستیانلق مفکوره سی نه ده بودا مذهبی نفوذ روحانیسی شامانیلکه اسلامیت مرتبه سننده غلبه چالامامشدی . هله نسطوری کینسانی اربانک جهدی بوسبوتون عقیم قالمشدی .

آسیانک اورته لرنده اهل اسلامک چوق یرده ناسک یوزده طوقسانی قدر برمقدازیی احتوا ایله دیکی قابل انکار دکدر .

اورته آسیاده اسلامیتک توسعنه ایران حرث عرفانیسنک پک چوق خدمت ایله دیکی ده شکرانه اعتراف ایله جهک حقایق تاریخیه دن بولونمقده در .

مع هذا شوراسی اهتمامله قید ایلمک لازم کلور که اسلامیتک حیات بشر ایچون مفیدلکی صورت استعماله کوره تجلی ایدر . آنک فلسفی صورتده آکلاشیمه سی سعادت کتورر؛ نیته کیم او یله آکلاشیلدیغی دورلرده مسلمانلر آسیانک اورته لرنده ده مدنیتلر وجوده کتوردیلر . آنک قاره تعصب صورتنده تعقیب ایلمه سی ایسه ادباری موجب اولور؛ نیته کیم آسیا تورکلری جهله قابلدقن وسعادت اخرویه نامنه باطل برتعصبک جریان حکمنه میدان و یرد کدن سوکره ذلت اجتماعییه و اسارت سیاسییه دوچار اولمشلردر .

مذیل مهال